

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.173.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1981, wniesioną 15 marca 2024 r. przez Pana Posła Stanisława Tomczyszyna, w sprawie klasyfikacji przyczyn i rodzajów niepełnosprawności w orzecznictwie o niepełnosprawności, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień

Podstawę materialno-prawną w sprawach o ustalenie niepełnosprawności stanowią przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857, ze zm.). Ustawodawca w art. 6b ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przesądził merytorycznie o treści orzeczenia powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności. W przywołanym przepisie jako jego obligatoryjny element wskazany został symbol przyczyny niepełnosprawności, przy czym w orzeczeniu ustala się nie więcej niż trzy symbole przyczyn niepełnosprawności. Pojęcie symbolu niepełnosprawności zostało zatem umocowane w przepisie materialnym rangi ustawowej, z jednoczesnym delegowaniem sprawy określeń poszczególnych symboli oraz zasad ich ustalania do aktu wykonawczego.

Sposób oznaczenia symbolu przyczyny niepełnosprawności określony został w § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Stosownie zaś do ust. 3 tego przepisu symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka. W kolejnym ustępie tego paragrafu wskazano, że orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenia funkcji organizmu. Zaznaczenia w tym miejscu wymaga, że przymiotnik „porównywalny” oznacza „taki, który jest podobny do innego na tyle, aby można go z nim porównywać, zestawiać”, co w kontekście brzmienia przepisu § 32 ust. 3 analizowanego rozporządzenia oznaczać powinno uszkodzenia i schorzenia podobne do siebie pod względem wpływu na zaburzenie funkcji organizmu. Z treści przywołanych przepisów wynika zatem, że występowanie współchorobowości rozumianej jako występowanie różnych zaburzeń (chorób) u tej samej osoby znajduje odzwierciedlenie w wydanym przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczeniu, z zastrzeżeniem, że zaburzenia te w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu (§ 32 ust. 4 rozporządzenia). Powyższe oznacza, że w wydanym orzeczeniu nie są uwzględniane te stany chorobowe, które w mniejszym stopniu nasilenia (nieporównywalnym) wpływają na funkcjonowanie osoby orzekanej lub nie osiągają takiego nasilenia, by nadać im kryterialne znaczenie dla dokonania kwalifikacji do stopnia niepełnosprawności.

Pragnę wskazać, że w § 32 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wymienione zostały różne grupy schorzeń, w skład których mogą wchodzić określone jednostki chorobowe, naruszające sprawność organizmu i mogące kwalifikować do określonego stopnia niepełnosprawności. Zgodnie z dyspozycją § 32 ust. 1 pkt 7 przedmiotowego rozporządzenia przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności spowodowany przez różnego rodzaju schorzenia z zakresu chorób układu oddechowego i krążenia, w tym przez przewlekłe obturacyjne i

ograniczające, zakaźne choroby płuc prowadzące do niewydolności oddechowej (np. astmę oskrzelową). Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż orzekanie o stopniu niepełnosprawności nie jest orzekaniem o chorobie, wadzie wrodzonej albo urazie. Na powyższe wskazuje treść art. 4 ust. 1-3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zawierającego kryteria definicyjne stopni niepełnosprawności. Kwalifikacja do jednego z trzech stopni niepełnosprawności może zatem nastąpić tylko po spełnieniu ustawowych kryteriów kwalifikacji. Dla zaliczenia do danego stopnia niepełnosprawności nie jest bowiem istotne, czy naruszenie sprawności organizmu spowodowane zostało jedną, czy wieloma chorobami, ale to, w jakim stopniu naruszona sprawność organizmu ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie pracy zarobkowej i pełnienie ról społecznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/